

Formanden: Denne Sag kan i dette Møde kun behandles med Tingets Samtykke, men hvis ikke Indsigelse fremkommer, vil jeg betragte Samtykket til Behandlingen som givet. (Ophold). Det er givet.

Sagen sættes til Forhandling.

Hedtoft-Hansen: Baggrunden for det foreliggende Lovforslag er den spanske Tragedie, som nogle Gange tidligere har givet Anledning til Diskussion her i det høje Ting. Forslagets Titel lyder: Forslag til Lov om Foranstaltninger mod Deltagelse i Borgerkrigen i Spanien. Denne saakaldte „Borgerkrig“ har jo efterhaanden antaget en noget ejendommelig Form. Ved Borgerkrig i almindelig Forstand forstaar man jo en Kamp, hvor Kampdeltagerne udgøres af et bestemt Lands egne Indbyggere og kun af dem; men den grusomme Krig, der den 17. Juli forrige Aar paabegyndtes, og som fortsat føres i Spanien, er imidlertid mere og andet. Den kunde rigtigere karakteriseres som en Verdenskrig, en foreløbig lokaliseret Verdenskrig. Paa Oprørernes, paa de fascistiske Generalers og Officerers Side kæmper største Delen af den egentlige Hær sammen med Fremmedlegionærer og 30 000—40 000 Marokkanere. Disse krigsvante og godt udrustede Styrker var ifølge samstemmende Udtalelser og Opgivelser imidlertid allerede kort Tid efter Oprørets Udbrud suppleret med talrige Specialister og Tusinder veluddannede Soldater fra en Række ikke-spanske Stater i Europa. Over for denne Styrke staar nu de saakaldte Regeringstropper, en broget Styrke, sammensat af og rekrutteret fra den omfattende saakaldte spanske Folkefront. Knap 2 pCt. af den spanske republikanske Armés Officerer holdt deres Faneed og forblev tro mod Regeringen ved Oprørets Udbrud, og kun en Brøkdel af de egentlige Armésoldater kæmper sammen med Milits og Borgervebningsfolk paa Regeringens Side. Resten af Regeringstropperne udgøres af en hastigt mobiliseret Skare, hvor Professoren kæmper ved Siden af Bonden, Arbejderen Side om Side med Studenten. Men paa Regeringens Side kæmper ogsaa en saakaldt international Brigade, sammensat af frivillige fra alle europæiske Lande, en broget Styrke, uøvet og daarligt udrustet, men nu kæmpende paa syvende Maaned med et Mod, der har paakaaldt hele Verdens Beundring.

Jeg har tidligere fra denne Talerstol udtrykt den danske Arbejderbevægelses Følelser og Sympati over for det spanske Folk, og jeg skal ikke gentage det nu. Jeg

har dog gerne villet nævne disse Begivenheder, fordi de er Forhistorien til og Baggrunden for det saakaldte Ikke-Indblandings-Initiativ, der udgik fra den franske Regering i August Maaned forrige Aar, og som tilsigtede at lokalisere den faktisk paabegyndte Verdenskrig til spansk Omraade. Da de spanske Tildragelser paa Grund af visse Staters hensynsløse Aktivitet truede med at medføre en europæisk Katastrophe, gik den franske Ministerpræsident Léon Blum saa vidt, at han foreslog Oprettelsen af en faktisk Vaabenblokade over for Spanien. Dette Skridt var ikke, for at udtrykke det diplomatisk, i Overensstemmelse med de almindeligt gældende folkeretlige Regler, idet man dermed faktisk stillede Oprørerne lige med Spaniens lovlige Regering. Men jeg vil gerne hertil føje, at dette Skridt var det største Offer, nogen Regering i Efterkrigsperioden har bragt for at bevare Freden i Europa.

Freden uden for Spaniens Grænser er da ogsaa bevaret, men jeg røber jo ikke nogen Hemmelighed ved at sige, at der i alle de Kredse, der sympatiserer med det spanske Demokrati, og da i ganske særlig Grad inden for den europæiske Arbejderbevægelse, har været og fortsat er Utilfredshed med den paastaaede Mangel paa Kontrol med Hensyn til Vaabenforbudets Overholdelse. Den lovlige spanske Regering har officielt sagt, at Ikke-Indblandings-Komiteens Vaabenforbud har virket som en direkte Haandsrækning til Oprørerne. Denne urimelige Tingenes Tilstand bør ændres, og det bør være alle fredselskende Staters Opgave at medvirke hertil.

Nu har altsaa den samme Ikke-Indblandings-Komité, hvori Danmark er Deltager, henstillet til de kontraherende Stater at gennemføre et Forbud mod frivilliges Deltagelse i Kampene i Spanien. Det foreliggende Lovforslag indeholder et saadant Forbud for danske Statsborgere og Forbud mod, at Udlændinge, der har Spanien som Maal, rejser gennem vort Land. Vi har fra vor Side intet imod et saadant Forbuds Gennemførelse og medvirker gerne til Lovforslagets Ophøjelse til Lov. Var et saadant virkelig effektivt Forbud mod Udlændinges Deltagelse i Kampene i Spanien blevet gennemført fra Oprørets første Dag, er det vist utvivlsomt, at de fascistiske Generaler for længst havde maattet opgive deres blodige Forehavende. Men efter de Erfaringer, jeg har nævnt angaaende Vaabenforbudets Gennemførelse, er Tilliden til en effektiv Overholdelse af Forbudet mod frivillige fra alle Stater ikke alt for stærkt.